

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

Enhet 1

DOM
2017-03-20
Meddelat i Uppsala

Mål nr
56-17 E

SÖKANDE

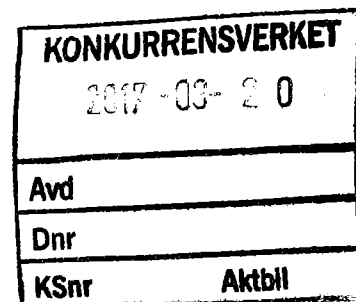
Arosbärgarna AB, 556905-5451
Friledningsgatan 3 B
721 37 Västerås

MOTPART

AB Västerås Lokaltrafik, 556555-3350
Retortgatan 7
721 30 Västerås

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 199477

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-431 63 00
E-post: forvaltningsrattenuppsala@dom.se
www.forvaltningsrattenuppsala.domstol.se

Telefax
018-10 00 34

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

AB Västerås Lokaltrafik (nedan Västerås Lokaltrafik eller upphandlande enhet) genomförde en upphandling av bärgning av bussar, dnr VL-160024. I tilldelningsbeslut den 26 december 2016 anges bl.a. följande. Vid anbuds-tidens utgång den 16 december 2016 hade två anbud inkommit, ett från A. Ramströms Bilbärgning AB och ett från Arosbärgarna AB. Anbudet från A. Ramströms Bilbärgning AB uppfyllde ställda krav och hade efter utvärdering det ekonomiskt mest fördelaktiga priset och beslut fattades om att anta anbudet.

YRKANDEN M.M.

Arosbärgarna AB (nedan Arosbärgarna) ansöker om överprövning och anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Arosbärgarna har felaktigt uteslutits från utvärderingen med motiveringen att det i sitt anbud inte inkommit med godkänd kvalitetsredovisning och inte heller godkänt miljöledningssystem enligt ställda krav. Såvitt framkommit är det pris Arosbärgarna angett i anbudet lägre än den andra anbudsgivarens pris varför Arosbärgarnas anbud skulle ha antagits. Nu riskerar Arosbärgarna att göra en avsevärd ekonomiskt förlust genom att den upphandlande enheten inte följt bestämmelserna i 1 kap. 24 § LUF och behandlat anbudsgivarna på ett likvärdigt sätt. Upphandlande enhet har inte heller öppet redovisat skälen för uteslutning av anbudet. Det är första gången som upphandling sker inom området trots att avtal sedan 36 år har funnits mellan konkurrenten och upphandlande enhet.

Vid ingivande av anbudet angav bolaget att ISO certifiering fanns för delägt företag och att även Arosbärgarna följer dessa kvalitetsstandards och miljöstandards. Arosbärgarna gav även in omfattande dokumentation till styrkande av att man uppfyller kvalitetsstandard som miljöstandard. Aros-

bärgarna har redovisat hur det finns en tredjepartscertifiering i det företag som styr verksamheten för detta bolag och att Arosbärgarna följer dessa kvalitetsstandards och att det även finns en väl dokumenterad miljöstandard som är mer omfattande än de krav som ställs på miljöledningssystem.

Upphandlande enhet har inte ifrågasatt kvalitetskontrollen och att Arosbärgarna redovisat svar och dokumenterat att man uppfyller såväl kvalitetsledningssystem som miljöledningssystem enligt ställda krav. Arosbärgarna fick tid på sig till den 28 december 2016 att komplettera – trots detta fattades tilldelningsbeslut den 26 december 2016 vilket visar att Arosbärgarna särbehandlats. Arosbärgarna åberopar e-postkorrespondens med upphandlande enhet den 23 december 2016. Arosbärgarna åberopar även kopior av vissa med anbudet ingivna handlingar.

I åberopad e-postkorrespondens anges följande i svar från Arosbärgarna till upphandlande enhet den 23 december 2016. Jag bifogade Assistencekårens kvalitetstandard och den är likvärdig ISO 14001. Vi har rutiner för internrevision detta kontrolleras en gång om året av vår kvalitetschef. Vi har rutiner för att mäta och följa upp resultat, detta kontrolleras en gång om året av vår kvalitetschef. Vi har rutiner för klagomålshantering, detta sker centralt vid vårt huvudkontor. Vi har rutiner som säkerställer att lagar och regler följs. Allt detta står i vår kvalitetsstandard, om det är något du vill ha kompletterat så återkom så skickar jag kopior på våra rutiner.

Västerås Lokaltrafik motsätter sig bifall till överklagandet och anför bl.a. följande till stöd för sin inställning. Västerås Lokaltrafik har inte brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § LUF eller någon annan bestämmelse i LUF. Arosbärgarna har inte lidit eller riskerar att lida skada. Västerås Lokaltrafik har upphandlat ramavtal avseende bärgningstjänster med avsikt att tilldela kontrakt till en leverantör. Av förfrågningsunderlaget framgår, såvitt nu är av intresse, krav på de väletablerade ledningssystemen

ISO 9001 (eller likvärdigt) avseende kvalitet, respektive ISO 14001 (eller likvärdigt) avseende miljö, samt krav på att bevis på dessa ska bifogas anbudet, jfr 6.5, 6.6, 7.1 och 7.2 i förfrågningsunderlaget med rättelse av fel-skrivning i frågor och svar.

Vid prövningen av anbuderna kunde konstateras att Arosbärgarna inte bifogat något bevis avseende miljöledningssystem. Efter anbudstidens utgång efterfrågade Västerås Lokaltrafik en komplettering då Arosbärgarna i sitt anbud hänvisat till en bilaga som enligt Västerås Lokaltrafik inte innehöll något bevis på miljöledningssystemet ISO 14001 eller likvärdigt. I begäran om komplettering angavs ett visst datum att senast inkomma med kompletteringen. När bolaget, före detta datum, inkommit med sitt svar prövade Västerås Lokaltrafik anbudet och meddelade därefter ett tilldelningsbeslut i vilket anbudet inte bedömts uppfylla kraven på ledningssystem. Västerås Lokaltrafik bestrider att detta skulle strida mot likabehandlingsprincipen eller någon annan bestämmelse i LUF. Att Västerås Lokaltrafik inte lämnat någon bedömning avseende bristen i e-postkorrespondensen är i enlighet med gängse handläggningsrutiner då resultatet av en upphandling med hänsyn till likabehandlingsprincipen normalt offentliggörs genom en underrättelse av tilldelningsbeslut ställd till samtliga leverantörer.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) har genom lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, som trädde i kraft den 1 januari 2017, upphört att gälla. Den upphävda lagen gäller dock för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Den i målet aktuella upphandlingen påbörjades före ikraftträdandet.

I 1 kap. 24 § LUF anges att upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 9 kap. 8 § LUF anges följande. En upphandlande enhet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Enheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Enheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Enligt 16 kap. 6 § LUF ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, för det fall upphandlande enhet har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § LUF eller någon annan bestämmelse i LUF och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Förfrågningsunderlaget

I 6.5 Kvalitetsledningssystem, anges följande.

Leverantören ska, som minimikrav, inneha ett eget kvalitetsledningssystem. Leverantörens arbete beträffande kvalitetsledningssystem kommer att utvärderas enligt punkt 7.1

Ett eget kvalitetssystem ska minst innehålla följande:

- rutiner för internrevision och/eller egenkontroll
- rutiner för att mäta och följa upp resultat
- rutiner för avvikelshantering/klagomålshantering
- rutiner som säkerställer att lagar och föreskrifter som berör verksamheten efterlevs.

I 6.6 Miljöledningssystem, anges följande.

Leverantören ska, som minimikrav, inneha ett eget miljöledningssystem. Leverantörens arbete beträffande miljöledningssystem kommer att utvärderas enligt punkt 7.2

Ett eget miljöledningssystem ska minst innehålla följande:

- rutiner för internrevision och/eller egenkontroll
- rutiner för att mäta och följa upp resultat
- rutiner för avvikelshantering/klagomålshantering
- rutiner som säkerställer att lagar och föreskrifter som berör verksamheten efterlevs.

I 7.1 Kvalitetsledningssystem, anges följande.

Alternativ 1

Leverantör som innehar kvalitetscertifikat enligt ISO 9001, eller annat likvärdigt tredjepart certifierat system, erhåller en reducereing av anbudspriset med femtiotusen kronor. Giltigt certifikat skall bifogas anbudet.

Alternativ 2

Leverantör som har ett eget dokumenterat kvalitetsledningssystem som minst uppfyller kraven enligt 6.5. "Kvalitetsledningssystem" erhåller ingen reducereing.

Leverantören ska bifoga giltigt certifikat eller dokumentation som styrker leverantörens angivna alternativ avseende kvalitetsledningssystem.

I 7.2 Miljöledningssystem, anges följande.

Alternativ 1

Leverantör som innehar miljöcertifikat enligt ISO 14001, eller annat likvärdigt tredjepart certifierat system, erhåller en reducereing av anbudspriset med tiotusen kronor.

Alternativ 2

Leverantör som uppfyller minimikrav enligt 6.6. "Miljöledningssystem" erhåller ingen reducereing.

Leverantören ska bifoga giltigt certifikat eller dokumentation som styrker leverantörens angivna alternativ avseende miljöledningssystem.

Av frågor och svar 5, rättelse den 17 november 2016, avseende punkten 7.2 första stycket framgår att miljöcertifikatets benämning ska vara ISO 14001.

Förvaltningsrättens bedömning

I mål om offentlig upphandling grundar rätten sin prövning endast på de omständigheter som sökanden åberopar (RÅ 2009 ref. 69). Detta gäller även mål enligt LUF. Frågan i målet är mot denna bakgrund om det föreligger skäl för ingripande enligt LUF på de grunder Arosbärgarna anfört.

Arosbärgarna hävdar i sin ansökan om överprövning att Västerås Lokaltrafik felaktigt funnit att Arosbärgarnas anbud inte uppfyller kravet i förfrågningsunderlaget om att inge bevis för miljöledningssystem.

Av uppgifterna i målet framgår att Arosbärgarna uppgett i sitt anbud att det är miljöcertifierat enligt ISO 14001 eller likvärdigt och hänvisat till ett intyg i en bilaga till anbudet. Västerås Lokaltrafik som inte kunde hitta något intyg som styrkte detta bad Arosbärgarna per e-post den 23 december 2016, att snarast, men senast den 28 december 2016, inkomma med intyget. Arosbärgarna svarade den 23 december 2016.

Frågan är till att börja med om Arosbärgarna i målet har visat att det uppfyllde det obligatoriska kravet i 7.2 i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten finner att de av Arosbärgarna med anbudet ingivna handlingarna som hänvisats till i målet inte är ett sådant giltigt certifikat eller sådan dokumentation till styrkande av att Arosbärgarna innehar miljöcertifikat ISO 14001 eller likvärdigt tredjepart certifierat system, som efterfrågats i p. 7.2 tredje stycket i förfrågningsunderlaget.

Frågan är då om Västerås Lokaltrafik agerat i strid med LUF när den, begärde in komplettering efter anbudstidens utgång och efter att ha fått svar från Arosbärgarna den 23 december 2016, slutförde utvärderingen och fattade tilldelningsbeslut innan den frist som angavs i e-postmeddelandet hade löpt ut. Arosbärgarna hade i sitt svar bl.a. angett att upphandlande enhet

kunde återkomma om den önskade någon komplettering. Utrymmet för att begära in kompletteringar är begränsat. Den upphandlande myndigheten får, om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning, begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras. Enligt förvaltningsrättens bedömning hade det inneburit särbehandling eller konkurrensbegränsning om den upphandlande enheten tillåtit Arosbärgarna att genom komplettering av anbudet efter anbudstidens utgång uppfylla de i förfrågningsunderlaget ställda obligatoriska kraven. Mot denna bakgrund har Västerås Lokaltrafik inte agerat i strid med LUF när den inte väntade ut den i e-postmeddelande den 23 december 2016 angivna tidsfristen utan fattade tilldelningsbeslut den 26 december 2016.

Mot denna bakgrund finns det inte skäl för förvaltningsrätten att ingripa i upphandlingen. Ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Per-Erik Nistér
f.d. rådman

Målet har handlagts av föredraganden Helene Källse.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.